

GESPREKKEN

Deelnemen aan discussie en overleg, uitwisselen van informatie

- bespreken wat er moet gebeuren en bijdragen aan planning
- probleem verhelderen in discussie
- overtuiging of mening geven
- instemming of afkeuring uitdrukken
- commentaar geven op visie van anderen
- informatie vragen en geven
- informatie verzamelen en verwerken via een interview

- Beurten nemen en bijdragen aan samenhang**
- de juiste woorden gebruiken om aan het woord te komen
  - eerst de reactie van de ander interpreteren en beoordelen, voordat je reageert

- Afstemming op doel**
- eigen gespreksdoel duidelijk maken
  - doelgericht doorvragen om gewenste informatie boven tafel te krijgen

- Afstemming op gesprekspartner(s)**
- spreekdoel van anderen herkennen
  - reacties van anderen inschatten
  - omgaan met verschil tussen informele en formele situaties
  - taal aanpassen aan gesprekspartners

- Woordgebruik en woordenschat**
- voldoende woorden om te vertellen wat je wilt
  - onbekende woorden eventueel omschrijven

- Vloeiendheid, verstaanbaarheid en grammaticale beheersing**
- duidelijk verstaanbaar, soms een hapering of verkeerde uitspraak
  - eventuele fouten of versprekingen worden hersteld

- Begrijpen**
- hoofdgedachte weergeven
  - hoofd- en bijzaken onderscheiden
  - verbanden tussen tekstdelen leggen
  - informatie ordenen
  - betekenis van onbekende woorden afleiden
  - beeldspraak herkennen
  - verband tussen tekst en beeld zien

- Interpreteren**
- informatie en meningen interpreteren
  - bedoeling van de spreker(s) of programmamaker(s) uitleggen

- Evalueren**
- waarde van (een deel van) een tekst of van een tv- of radioprogramma voor zichzelf beoordelen en het oordeel toelichten

- Samenvatten**
- eenvoudige tekst beknopt samenvatten voor zichzelf

LUISTEREN

- Luisteren naar instructies, radio-, tv- en internetprogramma's of presentaties
- teksten tot 20 minuten
  - heldere structuur
  - verbanden en denkstappen duidelijk aangegeven
  - redelijk veel informatie tegelijk

SPREKEN

Monoloog houden

- redenen en verklaringen geven voor eigen mening, plannen en handelen
- kort verhaal vertellen
- informatie verzamelen en voorbereide presentatie geven
- vragen beantwoorden naar aanleiding van presentatie

- Samenhang**
- een duidelijk en samenhangend verhaal vertellen
  - het belangrijkste punt duidelijk maken
  - korte, eenvoudige zinnen
  - voegwoorden juist gebruiken

- Afstemming op doel**
- spreekdoel voor de luisteraar(s) duidelijk maken

- Afstemming op publiek**
- omgaan met verschil tussen formele en informele situaties
  - taal aanpassen aan publiek
  - luisteraar(s) boeien met concrete voorbeelden en ervaringen

- Woordgebruik en woordenschat**
- zie 'gesprekken'

- Vloeiendheid, verstaanbaarheid en grammaticale beheersing**
- zie 'gesprekken'

Ik kan teksten lezen of beluisteren over interessante, bekende of onbekende onderwerpen uit de wereld om mij heen. Ik kan schrijven, spreken en gesprekken voeren over onderwerpen uit de (beroeps)opleiding of van maatschappelijke aard.

2F

- Afstemming op doel**
- houdt het doel goed in de gaten

- Afstemming op publiek**
- woordgebruik en toon aanpassen aan publiek

- Woordgebruik en woordenschat**
- variatie in woordgebruik
  - soms nog fouten in uitdrukkingen

- Spelling, interpunctie en grammatica**
- redelijk goed lopende zinnen
  - zie kaart Spelling en leestekens

- Leesbaarheid**
- titel en tussenkopjes
  - bij langere teksten ondersteuning nodig bij lay-out

- Techniek en woordenschat**
- woorden vormen geen probleem bij tekstbegrip
  - betekenis van onbekende woorden afleiden (uit vorm, woordsoort, samenstelling of context)

- Begrijpen**
- hoofdgedachte weergeven
  - hoofd- en bijzaken onderscheiden
  - verbanden leggen tussen tekstdelen en teksten
  - informatie ordenen
  - beeldspraak herkennen

- Interpreteren**
- verband leggen tussen algemene kennis en informatie in de tekst
  - bedoeling van tekstgedeeltes en specifieke formuleringen uitleggen
  - bedoeling van de schrijver uitleggen

- Evalueren**
- verband tussen en binnen teksten evalueren en beoordelen

- Samenvatten**
- eenvoudige teksten samenvatten

- Opzoeken**
- systematisch informatie zoeken met behulp van trefwoorden

LEZEN

Instructies, informatieve en betogende teksten lezen

- heldere structuur
- duidelijke verbanden
- niet te veel informatie tegelijk
- niet te lang

SCHRIJVEN

- Corresponderen, formulier invullen, bericht, verslag, werkstuk, samenvatting, artikel schrijven, aantekeningen maken
- meningen en gevoelens weergeven
  - standaardformuleringen gebruiken in eenvoudige zakelijke brieven
  - verzoeken opstellen
  - notities, berichten en instructies opschrijven voor vrienden, docenten, anderen
  - advertentie opstellen om iets te verkopen
  - aantekeningen maken tijdens uitleg
  - verslagen en werkstukken maken en daarbij meerdere bronnen gebruiken
  - onderhoudende teksten schrijven
  - overtuigen met argumenten

